

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka, v právní věci žalobce: **K. V.**, zastoupený Mgr. Janou Zajíčkovou, advokátkou se sídlem Jakubské nám. 1, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 9. 2012, č. j. 29 Az 33/2011 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátky Mgr. Jany Zajíčkové **se určuje** částkou 6.800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 13. 9. 2012, č. j. 29 Az 33/2011 - 34, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 14. 10. 2011, č. j. OAM-59/ZA-ZA06-PA03-2011, kterým stěžovateli nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud jeho kasační stížnost věcně projednat.

Pokud se jedná o námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu a rozhodnutí ministerstva, lze v této souvislosti odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS, všechny dostupné na www.nssoud.cz. Krajský soud se zabýval žalobními námitkami, v nichž stěžovatel poukázal na procesní pochybení a nesprávné závěry ministerstva. Je-li z odůvodnění rozsudku krajského soudu zřejmé, proč se krajský soud ztotožnil se závěry ministerstva, které odpovídají níže citované judikatuře Nejvyššího správního soudu, pak skutečnost, že poměrně strohá argumentační část je v nepoměru k rekapitulační části, nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

K námitce stěžovatele, že jeho obava z krevní msty je důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud odkazuje na judikaturu, např. rozsudek ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004 – 53, dostupný na www.nssoud.cz, v němž byl vysloven názor, že „(p)otíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje obrožování života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jebož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.“ Dále lze odkázat na rozsudky ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 – 49, ze dne 31. 3. 2004, č. j. 6 Azs 41/2004 – 67, a ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 187/2004 – 49, č. 401/2004 Sb. NSS, všechny též na www.nssoud.cz.

Z judikatury Nejvyššího správního soudu dále vyplývá, že pro udělení mezinárodní ochrany je třeba splnit kumulativně zákonem stanovené podmínky. Musí být také prokázáno, že státní orgány nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před vážnou újmou hrozící ze strany soukromých osob (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2012, č. j. 5 Azs 3/2012 - 36, dostupné na www.nssoud.cz).

pokračování

Ohledně otázky týkající se dostupnosti ochrany v zemi původu lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 – 57, a ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62, dostupné na www.nssoud.cz, z nichž vyplývá, že se postižená osoba musí v zásadě vždy obrátit nejprve s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout. Nejvyšší správní soud opakovaně v případech tohoto typu konstatoval, že ukrajinský právní systém poskytuje obětem kriminální činnosti či hrozeb právní prostředky, jimiž se lze vůči takovému jednání bránit u příslušných státních orgánů (viz např. usnesení ze dne 29. 4. 2011, č. j. 4 Azs 8/2011 – 69, www.nssoud.cz). Excesy ukrajinských policejních složek nejsou dostatečným argumentem pro závěr, že ochrana na Ukrajině není dostupná v případech, kdy jsou její občané vystaveni vydírání či vyhrožování (viz rozsudky ze dne 14. 1. 2004, č. j. 5 Azs 25/2003 – 94, a ze dne 20. 7. 2005 č. j. 2 Azs 452/2004 – 56, dostupné na www.nssoud.cz).

K námitce nesprávného právního posouzení otázky, zda ekonomické potíže v zemi původu z důvodu nutnosti splácení dluhů představují důvod pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní opakovaně vyslovil, že „poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů,“ (viz rozsudek ze dne 31. 3. 2005, č. j. 5 Azs 268/2004 – 75, dostupný na www.nssoud.cz) a že „v žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) ... nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.; tyto důvody nelze kvalifikovat ani jako politické přesvědčení, a to zejména tehdy, jestliže žadatel nebyl nikdy členem politické organizace a ani jinak se politicky neangažoval“ (viz rozsudek ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, dostupný na www.nssoud.cz). Obdobně Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, dostupném na www.nssoud.cz, že „skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu (...) ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona)“.

Porušením čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod z důvodu vycestování žadatele o mezinárodní ochranu z České republiky se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. V rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, dostupný na www.nssoud.cz, uvedl, že je třeba „rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“)], od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince. Samotná nutnost vycestování cizince do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany a za situace, kdy cizinci nesvědčí žádný jiný důvod k zákonnému pobytu na území ČR, totiž tomuto cizinci neznamená, aby si po návratu do země původu nepožádal o některou z možných forem povolení k pobytu na území ČR dle zákona o pobytu cizinců.“ (...) „(O)bvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. (...) Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR.“ Při stanovení rozsahu povinností státu je však nutno zvážit okolnosti konkrétní věci a posoudit, zda se nejedná o případ, kdy by

nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky. Takovým případem není situace stěžovatele, který bude nucen na nějakou dobu opustit svoji družku. Jedná se o logický důsledek toho, že stěžovatel mnoho let pobýval v České republice nelegálně. Stěžovatel i jeho družka byli s nelegálním pobytem srozuměni a ze zpráv o zemi původu nevyplývá, že by nemohli svůj rodinný život realizovat na Ukrajině. Ani dočasné odloučení od družky se neblíží intenzitě namítaného porušení čl. 8 Úmluvy.

Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Nejvyšší správní soud stěžovatelce ustanovil zástupcem advokátku podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. a v takovém případě platí odměnu advokátky včetně hotových výdajů stát. Podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) - porada s klientem a doplnění kasační stížnosti, vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náleží advokátce odměna za dva úkony právní služby 2 x 3.100 Kč a náhrada hotových výdajů 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky). Celková částka odměny tedy činí 6.800 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2013

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu